

CSOMA KAPUI - VICTORIA MEMORIAL HALL- KALKUTTA

2013. november 13.- december 8-ig

Életem legfelemelőbb, legemlékezetesebb, legkülönlegesebb, leglátogatottabb kiállítását rendezhettem Kalkuttában, a Victoria Memorial Hallban. Az egész esemény kialakulása, története magától értetődően, szépen, lassan gördült előre csalódásokkal és lemondásokkal is kikövezett útján mindaddig, míg egyszer csak megjött az írás, hogy Csoma emlékkiállítást rendezhettek a Victoria Memorial Hallban!

Először is ott volt 2009-ben a delhi Magyar Kulturális Centrumban rendezett kiállítás Lázár Imre igazgató úr felkérésére, Csoma születésének 225. évfordulója tiszteletére. Akkor Kőrösi Csoma Sándor iránt érzett hatalmas tiszteletből és szeretetből indítva elzarándokoltam darjeelingi sírhelyéhez. Csodálatos, mély lelki élmény volt, kétnapos meditáció. Ott, a sír mellett ülve szomorúan hatott a hiányos síroszlop. Akkor fogadalmat tettem a díszurna visszaállítására. Jól ismerjük eredeti formáját a csodálatos Széchenyi-féle miniatúráról és felkutatott képekről, ezért visszautazásom előtt feljegyeztem az oszlop rész-méreteit, hogy otthon a képek alapján és a méretek ismeretében egy méretarányos urna 1:1-es tervrajzát elkészíthessem. Mivel a síremlék a Bengáli Műemlékvédelmi Felügyelőség tulajdona, így a külügyminisztérium segítségét kellett kérnem a visszaállításhoz. A külügyminisztérium, Külügyminiszter Úr azonnal az ügy mellé állt, sőt felajánlotta, hogy ők ott, helyben megcsináltatják a már pontos műszaki rajzot és szerelési utasítást is tartalmazó beadványom alapján..

2004.

2009.

2013.

2013.

A fogadalmam megvalósult. 2012 novemberének végén, Csoma halálának 170. évfordulóján, Házelnöki főhajtással egybekötve, visszanyerte eredeti állapotát Csoma sírja, a zarándokhely.

Ekkor a külügyminisztérium „bónuszként” felajánlott egy kiállítási lehetőséget Indiában. Először Dr. Terényi János úr, India delhii nagykövete kezdeményezésére Shantiniketanban lett volna egy emlékkiállítás, de azt logisztikai gondok miatt lemondták. 2013. tavaszán Darjeelingben került volna megrendezésre a tárlat, de az ott kitört zavargások miatt az sem került megrendezésre. Mindkettő, vélhetően a sors és Isten akaratából elmaradt. Akkor ezek a történések, megvallom, kisebb lelki traumát okoztak, de nem volt mit tenni. Ezután vetette fel Nagykövet Úr a kalkuttai Victoria Memorial Hall ötletét, kérte állítsak össze dossziét munkáimról, Kőrösi Csomáról, aki élete utolsó tíz évét ott töltötte Kalkuttában, ott adták ki világra szóló művét, az első angol-tibeti szótárat. Az Asiatic Societyben élt és dolgozott remetei magányban, szobája ma is eredeti állapotában látható. Tehát Csoma ma is élő jelenlét Kalkuttában ezért esély lehetett a kiállítás befogadására. Az esélyt a nagykövetség és a kalkuttai tiszteletbeli konzul úr hathatós befolyása is segítette, olyannyira, hogy júliusban megkaptam a hivatalos befogadó levelet a Victoria Memorial Hall kurátorától. Óriási munka következett, melynek során megszületett a másik kalkuttai óriás, Rabindranath Tagore emléktextilje és a Csoma oltár, ezek fogadták az „enterében” a látogatót. Készült még néhány kisebb kép az ősi magyar motívumkincs sorozatához, egy kis brosúra tervezése és utolsó pillanatban egy személyes találkozás után Balog Zoltán miniszter úr az NKA-n keresztül miniszteri keretből hozzásegített minket egy album második kiadáshoz, amelybe kiegészítésül az egész kiállított anyag bekerülhetett. Fantasztikus összefogás volt – miniszterek, minisztériumok, fotós - tervezőgrafikus - nyomda és személyem ... És minden megszületett, egyszer csak ott voltam és már állítottam fel a székely kapukat és raktuk fel a Csoma emléktextileket, a sok ismertető szöveget, gondolatokat, üzeneteket.

A kiállítás egy csodálatos megnyitó eseménnyel megkezdődött. Itt megint egy „véletlen” egybeesés volt, Dr. Martonyi János külügyminiszter úr éppen Indiában, Delhiben tartózkodott így az eseményre eljött Kalkuttába, megnyitni a Kőrösi Csoma emlékkiállítást. Ez nekem nagy megtiszteltetés volt és öröm, hogy ország vezetőink ott hajtanak főt Csoma fantasztikus életműve és életáldozata előtt. A vendéglátók szeretete és tisztelete jeleként a kalkuttai filharmonikusok fél órán keresztül Bartók és Kodály műveket játszottak. Gyönyörűen! Ez történt mind, ott, a messze Indiában, a harminc fokos november-végi estén, a Gangesz felől érkező kellemes lágy szellővel, a Victoria Memorial csodálatos, hatalmas, nyitott oszlopcsarnokában, fent a Holddal és a csillagokkal, amint épp Kodály Zoltán: Este a székelyeknél csodálatos hangjain keresztül gondolunk haza, Erdélybe és Kőrösi Csomára ... és a székely, a magyar kultúrkincsről, a hagyományokról és ősök tiszteletéről tartanak hosszan előadásokat a megnyitó felkértjei – majd a békelángot meggyújtva bevezetni a sokaságot a székely kapuk alá... Igazi lélekben felemelő, felejthetetlen pillanatok voltak! Mindez sokkal-sokkal többről szólt, mint általában egy kiállítás-menyitó!

Csodálatos lehetőség volt ott kiállítani – Kalkutta legnagyobb nevezetességében, ahova naponta 8-15 000 /!/ ember látogatott el és természetesen az én kiállításomra is

bekanyarodtak. Fantasztikus érzés volt a látvány, amint ilyen rengeteg ember hömpölygött folyamatosan, hetekig a termen át.

Kiállításom talán hozzájárult valamennyire a rólunk meglévő ismeretek felfrissítéséhez, a Kőrösi Csoma Sándor iránti tisztelet növeléséhez. A csodálatos ősi magyar-székely kultúrkinccs bemutatásával egy más, távoli, mégis nagyon rokon, hasonlatos motívumvilág megismertetése vált lehetővé, ezzel picit közelebb hozva egymáshoz Kelet és Nyugat kultúráját. Mindezt természetesen tettük úgy, hogy mindvégig Csoma ottlétének eredeti okára gondoltunk, mely szerint ez a hasonlatosság nem véletlen, hiszen szerinte eleink „erről a tájról szállottak alá, mint nagy kultusznemzetek a Krisztus előtti századokban”.

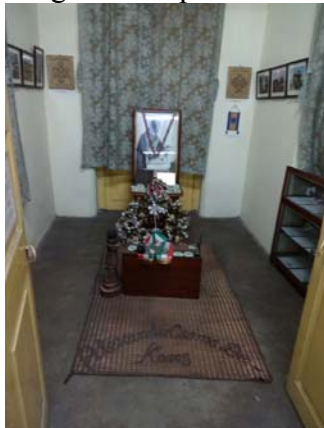
Úgy érzem, hogy a szeretettel átnyújtott ismeretek, leírások igen nagy érdeklődésnek örvendtek. Az emberek kíváncsian és szeretettel szemlélték a messziről jött textilkiállítást és a messziről jött, mégis motívumaiban sok hasonlóságot felidéző alkotásokat. A beírások alapján nagy sikere volt Rabindranath Tagore emléktextiljének, de a kapuknak és a Csoma képeknek és leírásoknak is.

Az album, a brosúra és a falakon elhelyezett sok magyarázó szöveg sok ezer embert tett kíváncsivá és minden bizonytal ezrek ütötték be internetes keresőikbe Magyarország, magyar textilművészet, Transylvánia, Kőrösi Csoma Sándor, /Alexander Csoma de Körös/, Budapest, Szatmárcseke, Nagyszentmiklós, Attila, hunok, ... szavakat. Sok újságcikk is megjelent a kiállításról.

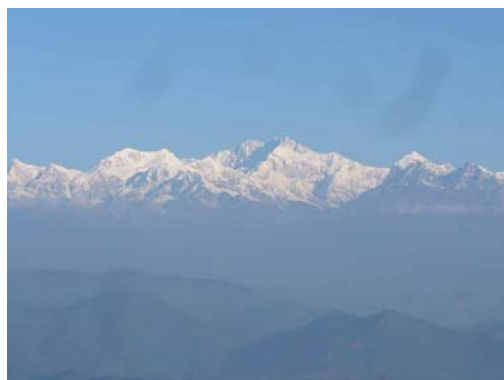
Tavalyi utazásom alkalmával elvittem a kalkuttai The Asiatic Society emlékszobájába székely fotóművész barátom Nagy Lajos csomakőrösi, székelyföldi képeit. Ezek felkerültek a kicsi falakra mintegy emlékeztetőül arra, hogy hol született és honnan indult el a nagy útra Kőrösi Csoma Sándor.

A Külügyminiszter Úr és kísérete is elhelyezte koszorúját és leróta kegyeletét Csoma szobája, csodálatos kéziratok, a nagyszótára és egyéb emlékei előtt. A kis „cella” mély érzelmeket felkorbácsoló zarándokhely, mert ugyanazok a falak, hatalmas ajtók, zsalugáteres ablakok, székek, egyszerű gyékény... fogadják a látogatót melyet Csoma nyitott, csukott, melyben ült, dolgozott, aludt ... Ugyanaz a hátsó „szolgálépcső”, amelyet kizárólag használt, amelyen hajnalban, vagy a késő esti órákban lement, hogy elgémberedett tagjait megmozgassa az épület kiüresedett kertjében.

Természetesen Darjeelingbe is elmentem újra, immár harmadszorra. Istennek hála, hogy ezt is megtehettem, hogy harmadszorra hajthattam főt drága Csoma sírjánál. Ahogy néztem az erőteljesen hegyes-völgyes tájat, mindig próbálom elképzelni azt, hogy hogyan volt képes ez az ember oda gyalog feljutni, egy kísérővel és úti ládákkal, ráadásul talán már betegen? Ezúttal, mintha tudná, hogy utoljára jöttem és mire gondolok, a Himalája, teljes pompájában megmutatta magát!!

Igazán boldogan és lelki megelégedésben ültem a sír mellé, úgy éreztem, amit én tenni tudok a hatalmas székely-magyar, zarándok-tudós-szent embernek emlékezetéért, megtettem. Remélve, hogy tudósoknak kedvet és erőt adhatok, hogy kutassák tovább azt, amiben Ő, hatalmas tudásával szentül hitt végig eredetünkre vonatkozóan.

Ebben van az Ő életáldozata, úgy, hogy örök példát adott nekünk, tisztességből, becsületből, kitartásból, szerénységből, állhatatosságból, hitből, hazaszeretetből, igazság-szeretetből, alázatból, szorgalomból.

Ne legyen hiába!

Kubinyi Anna

2013.december 26.

